Lietas Nr. C15200714

SPRIEDUMS
Latvijas Republikas vārdā

Jelgavā 2014.gada 11.decembrī

Jelgavas tiesa: tiesnese N.Paņkiva
izskatīja rakstveida procesā civillietu Dzīvokļu apsaimniekošanas biedrības „A28" maza apmēra prasībā pret /pers. A/ par parāda piedziņu.

Aprakstošā daļa

Prasītājs Dzīvokļu apsaimniekošanas biedrība „A28" iesniedzis tiesā maza apmēra prasības pieteikumu pret atbildētāju /pers. A/, kā arī pieteikumu par prasījuma apmēra samazināšanu, kurā lūdz piedzīt no atbildētājas par labu prasītājam pamatparādu uz 2014.gada 13.augustu EUR 1801,57, līgumsodu, kas aprēķināts no 2013.gada 1.jūnija līdz 2014.gada 30.jūnijam EUR 494,31, un tiesāšanās izdevumus.

Prasītājs savu prasību motivē ar to, ka prasītājs sniedz apsaimniekošanas un komunālos pakalpojumus dzīvoklim /adrese/ saskaņā ar 2007.gada 22.novembrī noslēgto dzīvojamās mājas pārvaldīšanas un apsaimniekošanas līgumu. Atbildētāja ir šī dzīvokļa īpašniece. Par sniegtajiem apsaimniekošanas un komunālajiem pakalpojumiem atbildētāja nenorēķinās no 2012.gada novembra mēneša. Pieteikumā par prasījuma apmēra samazināšanu norāda, ka 2014.gada 13.augustā atbildētāja ir samaksājusi prasītājam EUR 500, līdz ar to atbildētājas galvenais parāds uz 2014.gada 13.augustu ir EUR 1801,57.

Prasītājs prasību pamato ar Civillikuma 1402.pantu, 1587.pantu, 1756.pantu, Dzīvokļa īpašuma likuma 10.pantu.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 250.[19] panta otro daļu celtā prasība atzīstama par maza apmēra prasību.

Civilprocesa likuma 250 [25].panta otrā daļa nosaka, ka, ja puses nelūdz lietas iztiesāšanu tiesas sēdē vai tiesa neuzskata par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lietas par maza apmēra prasībām tiesa izskata rakstveida procesā, savlaicīgi paziņojot pusēm par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Prasītāja norādījusi, ka lietas iztiesāšana tiesas sēde nav nepieciešama (lietas 7.lapa).

Atbildētājai atbilstoši Civilprocesa likuma 250[21].panta prasībām uz deklarēto dzīvesvietu nosūtīts prasības pieteikums un tam pievienoto dokumentu noraksti, kā arī paskaidrojuma veidlapas. Un atbilstoši Civilprocesa likuma 250.[22]panta prasībām atbildētājai izskaidrotas procesuālās tiesības. Ievērojot, ka tiesas dokumenti atbildētājai tika piegādāti uz viņas deklarēto dzīvesvietu, tad ievērojot Civilprocesa likuma 56[1].pantā ietverto prezumpciju par tiesas dokumentu piegādi un izsniegšanu, uzskatāms, ka atbildētājai tiesas dokumenti ir izsniegti.

Atbildētāja paskaidrojumus tiesai nav iesniegusi, kā arī nav lūgusi lietas iztiesāšanu tiesas sēdē.

Atbilstoši Civilprocesa likuma 250 [21].panta otrajai daļai, paskaidrojuma neiesniegšana nav šķērslis sprieduma taisīšanai lietā.

Ievērojot to, ka puses nelūdza lietas izskatīšanu tiesas sēdē un tiesa neuzskatīja par nepieciešamu lietu iztiesāt tiesas sēdē, lieta tiek izskatīta rakstveida procesā un pusēm savlaicīgi paziņots par datumu, kad sprieduma norakstu varēs saņemt tiesas kancelejā.

Motīvu daļa

Novērtējot prasības pieteikumā norādītos apstākļus kopsakarā ar lietā esošajiem rakstveida pierādījumiem, tiesa uzskata, ka prasība ir pamatota un apmierināma daļēji.

Ar lietā esošo zemesgrāmatu nodalījumu pierādīts, ka atbildētāja ir dzīvokļa /adrese/, īpašniece (lietas 10.-14.lapa).

No 2007.gada 22.novembrī starp dzīvojamās mājas /adrese/, Jelgavā dzīvokļu īpašniekiem un prasītāju noslēgts dzīvojamās mājas pārvaldīšanas pilnvarojuma līgums (lietas 17.-25.lapa). Lietā nav pierādījumu, ka atbildētāja /pers. A/ būtu minēto līgumu parakstījusi.

Apsaimniekošanas, pārvaldīšanas izdevumu apmaksas pienākums, saņemto komunālo maksājumu apmaksas pienākums noteikts līgumā (lietas 17.-25.lapa), kā arī Dzīvokļa īpašuma likuma 10.panta 2. un 3.punktā (spēkā no 01.01.2011.).

Dzīvokļa īpašnieka pienākums piedalīties dzīvojamās mājas pārvaldīšanā noteikts Dzīvokļa īpašuma likuma 10.panta 1.punktā. Dzīvokļu īpašnieku kopības pieņemto lēmumu pildīšanas pienākums dzīvokļa īpašniekam noteikts Dzīvokļa īpašuma likuma 10.panta 8.punktā.

Tas, ka dzīvokļa īpašniekam saistošs noslēgtais pārvaldīšanas līgums noteikts Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 10.panta otrajā daļā.

Civillikuma 994.pants nosaka, ka par nekustama īpašuma īpašnieku atzīstams tikai tas, kas par tādu ierakstīts zemes grāmatās. Dzīvokļa īpašuma likuma 6.panta otrā daļa nosaka, ka dzīvokļa īpašums nodibināts ar tā ierakstīšanu zemesgrāmatā.

Dzīvokļa īpašuma likuma 13.panta pirmā daļa nosaka, ka dzīvokļa īpašnieks atbilstoši viņa dzīvokļa īpašumā ietilpstošās kopīpašuma domājamās daļas apmēram sedz uz dzīvokļu īpašnieku kopības lēmuma pamata noteiktos izdevumus obligāti veicamo dzīvojamās mājas pārvaldīšanas darbību veikšanai, kā arī dzīvokļu īpašnieku kopības noteikto atlīdzību pārvaldniekam par dzīvojamās mājas pārvaldīšanu, ja tāda paredzēta dzīvojamās mājas pārvaldīšanas līgumā.

Saskaņā ar Dzīvojamo māju pārvaldīšanas likuma 5.pantu dzīvojamās mājas pārvaldīšanas nodrošināšana (tajā skaitā ar dzīvojamās mājas pārvaldīšanu saistītu lēmumu pieņemšana, darījumu slēgšana) ir dzīvojamās mājas īpašnieka pienākums. Ar dzīvojamās mājas pārvaldīšanu saistīti lēmumi dzīvokļu īpašumu mājā tiek pieņemti likumā par dzīvokļa īpašumu noteiktajā kārtībā.

Ņemot vērā minēto, kā arī to, ka /pers. A/ no 2012.gada 27.jūlija atzīstama par dzīvokļa /adrese/, īpašnieci Dzīvokļa īpašuma likuma izpratnē, līdz ar to viņa no šī brīža atbildīga par likumā noteikto dzīvokļa īpašnieka pienākumu izpildi.

Tiesa atzīst, ka maksas par dzīvojamās mājas pārvaldīšanu un apsaimniekošanu parāda summa, pakalpojumu maksas parāda summa prasības

celšanas brīdī bija EUR 2301,57 par laika periodu no 2013.gada 1.jūnija līdz 2014.gada 30.jūnijam, ko pierāda lietā esošais parāda aprēķins (lietas 16.lapa). Prasītāja iesniegtais konta pārskats apliecina, ka atbildētāja 2014.gada 13.augustā veikusi maksājumu EUR 500 apmērā (lietas 54.lapa), līdz ar to atbildētājas parāds uz 2014.gada 13.augustu ir EUR 1801,57 (lietas 33.lapa). Tiesa atzīst, ka prasītājs ir pierādījis atbildētājas pamatparādu EUR 1801,57. Ņemot vērā minēto, kā arī to, ka atbildētājas pienākums norēķināties par saņemtajiem komunālajiem pakalpojumiem un apsaimniekošanas maksu noteikts likumā, tiesa atzīst, ka no atbildētājas prasītāja labā piedzenams pamatparāds par apsaimniekošanas maksu un komunālajiem pakalpojumiem, par kādu uzturēta prasība – EUR 1801,57 apmērā. Tiesai nav pamata apšaubīt prasītāja iesniegtajā pārskatā par klientu norādītos pakalpojumu tarifus prasītāja apsaimniekotajā mājā. Tāpat tiesai nav pamata apšaubīt pamatparāda summu, jo pretēji pierādījumi tiesā nav iesniegti.

Pierādījumi par to, ka atbildētāja būtu jau pilnībā norēķinājusies, lietā nav saņemti, atbildētāja to nav pierādījusi, kas ir atbildētājas pienākums, jo samaksa jāpierāda tam, kas to apgalvo, ievērojot Civillikuma 1838.panta noteikumus.

Kā jau minēts, lietas iztiesāšanā netika iegūti pierādījumi, ka starp prasītāju un atbildētāju būtu noslēgts 2007.gada 22.novembra Dzīvojamās mājas pārvaldīšanas un apsaimniekošanas līgums, jo minēto līgumu atbildētāja nav parakstījusi.

Prasītājs izvirzījis prasījumu piedzīt no atbildētājas līgumsodu EUR 494,31 apmērā. Minēto prasījumu prasītājs pamato ar 2007.gada 22.novembra Dzīvojamās mājas pārvaldīšanas un apsaimniekošanas līguma 6.8.punktu. Citu pamatojumu līgumsoda piemērošanai prasītājs nav norādījis.

Saskaņā ar Civillikuma 1716.pantu, līgumsods ir pametums, ko kāda persona uzņemas ciest sakarā ar savu saistību tajā gadījumā, ja viņa šo saistību neizpildītu vai neizpildītu pienācīgi.

Saskaņā ar Civillikuma 1717.pantu līgumsodu var pievienot katram līgumam, un to var noteikt nevien naudā, bet arī citās vērtībās. Līgumsoda apmēru noteic līdzēji, un tas nav aprobežots ar zaudējumu lielumu, kādi paredzami no līguma neizpildīšanas.

Saskaņā ar Civillikuma 1721.pantu, ja kāds izpilda tikai daļu no savas saistības, tad tomēr viņam jāsamaksā viss līgumsods, bet ne tikai samērīga daļa.

Līgumsods ir civiltiesību institūts ar divējādu dabu, no vienas puses tas ir saistības pastiprinājums, no otras puses līgumsods kļūst par atbildības izpausmi, ja pastiprinājums izrādījies nepietiekams (*K.Torgāns. Saistību tiesības. I daļa. Rīga, 2006., 115.lpp.*). Turklāt zinātniskajā literatūrā ir doti skaidrojumi, ka civiltiesisko sodu par saistības neizpildi vai nepienācīgu izpildi var noteikt līgumā. (...) Līgumsodu var noteikt, līgumu slēdzot un rakstiskā līgumā ierakstot kā atsevišķu punktu. Bet vienošanās par līgumsodu var notikt arī vēlāk. (...) Līgumsoda apmērs ir pušu vienošanās priekšmets, arī te ir svarīga gribas brīva izpausme, bet likumdevējs nav uzlicis pusēm pienākumu samērot līgumsodu ar iespējamiem zaudējumiem (*sk. Autoru kolektīvs prof. K.Torgāna vispārīgā zinātniskā redakcijā. Civillikuma komentāri. Saistību tiesības (1401.-2400.p.). Otrais izdevums. Rīga, Mans īpašums, 2000., 224.-225.lpp.*).

No minētajām tiesību doktrīnām nepārprotami izriet, ka līgumsoda kā saistības pastiprinājuma nodibināšanai ir nepieciešama līgumslēdzējpušu gribas brīva izpausme, ar kuru panākta vienošanās par līgumsoda apmēru.

Ņemot vērā, ka konkrētajā gadījumā prasītājs nav pierādījis, ka puses būtu vienojušās par līgumsoda kā saistību pastiprinājuma nodibināšanu, tiesa atzīst, ka nav pamata prasītāja norādītā līgumsoda piemērošanai un prasītājam nav tiesības prasīt līgumsoda piedziņu, ievērojot Civillikuma 1716.pantu, 1717.pantu, 1721.pantu noteikumus, jo līgumsoda samaksa un tā apmērs tieši starp atbildētāju un prasītāju 2007.gada 22.novembra Dzīvojamās mājas pārvaldīšanas un apsaimniekošanas līgumā nav pielīgts. Kā tas redzams no noslēgtā līguma, atbildētāja minēto līgumu nav parakstījusi.

Ievērojot to, ka atbildētāja nav parakstījusi 2007.gada 22.novembra Dzīvojamās mājas pārvaldīšanas un apsaimniekošanas līgumu (lietas 25.lapa), līdz ar to dzīvokļu īpašnieku kopsapulcei attiecībā uz personām, kas nav labprātīgi uzņēmušās saistības nav atzīstamas tiesības noteikt citādas sankcijas gadījumos, kad tās noteiktas likumā.

No judikatūrā sniegtās atziņas nepārprotami izriet, ka tas, ka atbildētājs nav parakstījis dzīvojamās mājas kopīpašuma pārvaldīšanas līgumu, protams, neatbrīvo viņu no pienākuma piedalīties likumā „Par dzīvokļa īpašumu" 12.pantā noteikto pienākumu izpildē attiecībā uz nama kā kopīpašuma apsaimniekošanas izdevumu segšanu. Taču apsaimniekošanas izdevumu jēdziens nav tulkojams tik plaši, ka no tā varētu secināt tiesības noteikt līgumsodus vai paaugstinātus salīdzinājumā ar likumiskajiem (6% gadā) nokavējuma procentus (*Latvijas Republikas Augstākās tiesas Senāta Civillietu departamenta 2010.gada 24.novembra spriedums lietā Nr. SKC-245*).

Civilprocesa likuma 192.pants nosaka, ka tiesa taisa spriedumu par prasībā noteikto prasības priekšmetu un uz prasībā norādītā pamata, nepārsniedzot prasījuma robežas.

Savukārt Civilprocesa likuma 93.panta pirmā daļa nosaka, ka katrai pusei jāpierāda tie fakti, uz kuriem tā pamato savus prasījumus vai iebildumu. Prasītājam jāpierāda savu prasījumu pamatotība. Atbildētājam jāpierāda savu iebildumu pamatotība.

Civilprocesa likuma 104.panta pirmajā daļā noteikts, ka pušu un trešo personu paskaidrojumi, kuri ietver ziņas par faktiem, uz kuriem pamatoti viņu prasījumi vai iebildumi, atzīstami par pierādījumiem, ja tos apstiprina citi tiesas sēdē pārbaudīti un novērtēti pierādījumi.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 92.pantu pierādījumi ir ziņas, uz kuru pamata tiesa nosaka tādu faktu esamību vai neesamību, kuriem ir nozīme lietas izspriešanā.

Tiesa uzskata, ka konkrētajā gadījumā tiesai, ievērojot Civilprocesa likuma 192.pantā ietverto tiesību normu, nav vērtējams apstāklis, vai ir pieļauts atbildētājas parāda samaksas kavējums, jo prasījums izvirzīts konkrēti par līgumsoda piedziņu.

Ievērojot minēto, tiesa atzīst, ka prasītāja prasījums daļā par līgumsoda EUR 494,31 apmērā piedziņu no atbildētājas nav pamatots un ir noraidāms.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 41.panta pirmo daļu pusei, kuras labā taisīts spriedums, tiesa piespriež no otras puses visus tās samaksātos tiesas izdevumus. Ja prasība apmierināta daļēji šajā pantā norādītās summas piespriež prasītājam proporcionāli tiesas apmierināto prasījumu apmēram.

Prasītājs, iesniedzot prasību, samaksājis valsts nodevu EUR 326,58 un prasītājs maksājis ar pierādījumu iegūšanu izdevumus EUR 4,27.

Tiesa uzskata, ka no atbildētājas par labu prasītājam proporcionāli apmierinātajam prasījuma apmēram, kas ir EUR 2301,57 (ņemot vērā, ka atbildētāja maksājumu veikusi pēc prasības celšanas) un atbilst 82,32% no prasījuma, piedzenama valsts nodeva EUR 268,84 (EUR 326,58 x 82,32% : 100%) un ar pierādījumu iegūšanu saistītos izdevumus EUR 3,52 (EUR 4,27 x 82,32% : 100%).

Turklāt no atbildētājas valsts labā piedzenami nesamaksātie ar lietas izskatīšanu saistītie izdevumi, kas proporcionāli apmierinātajam prasījuma apmēram ir EUR 6,46.

Tiesa uzskata, ka nosakāmas prasītāja tiesības saņemt 6% (likumiskos procentus) gadā no piespriestā, bet vēl nepiedzītā, pamatparāda, jo to paredz Civilprocesa likuma 195.pants, kā arī likumisko procentu maksāšanu nosaka Civillikuma 1759.pants, Civillikuma 1765.pants.

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 204.[1] panta pirmo daļu, atbildētājai nosakāms termiņš sprieduma labprātīgai izpildei 10 dienas no sprieduma spēkā stāšanās dienas.

Rezolutīvā daļa

Saskaņā ar Civilprocesa likuma 8 un 97.pantu, tiesa

nosprieda

apmierināt prasību daļēji.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu Dzīvokļu apsaimniekošanas biedrībai „A28", reģistrācijas numurs /reģistrācijas numurs/, pamatparādu par laika periodu no 2013.gada 1.jūnija līdz 2014.gada 13.augustam EUR 1801,57 (viens tūkstotis astoņi simti viens *euro* 57 centi) un tiesāšanās izdevumus EUR 272,36 (divi simti septiņdesmit divi *euro* 36 centi).

Atzīt Dzīvokļu apsaimniekošanas biedrībai „A28" tiesības par laiku līdz sprieduma izpildei (izsoles dienai) saņemt likumiskos 6% gadā no parāda pamatsummas.

Piedzīt no /pers. A/, personas kods /personas kods/, par labu valstij tiesas izdevumus – ar lietas izskatīšanu saistītos izdevumus EUR 6,46 (seši *euro* 46 centi).

Noteikt termiņu /pers. A/ labprātīgai sprieduma izpildei 10 (desmit) dienu laikā no sprieduma spēkā stāšanās dienas, uzliekot par pienākumu iesniegt Jelgavas tiesā pierādījumus par tiesas izdevumu samaksu valsts ienākumos.

Noraidīt Dzīvokļu apsaimniekošanas biedrībai „A28" prasību pret /pers. A/ daļā par līgumsoda piedziņu EUR 494,31 (četri simti deviņdesmit četri *euro* 31 cents) apmērā piedziņu.

Spriedumu var pārsūdzēt 20 dienu laikā no sprieduma sastādīšanas dienas 2014.gada 11.decembra apelācijas kārtībā Zemgales apgabaltiesai, iesniedzot apelācijas sūdzību Jelgavas tiesā.

Tiesnese N.Paņkiva